

**TEATR.
WYBRZEŻE**
teatr **wybrzeże**

Otwarcie Starej Apteki!

Otwarcie Starej Apteki!

18 października 2018, 10:35

Szanowni Państwo, drodzy widzowie!

Z ogromną radością informujemy, że dzisiaj o godzinie 13.00 otworzymy Starą Aptekę, nową scenę Teatru Wybrzeże!

Nasza nowa scena teatralna wraz z kameralną widownią i niezbędnym zapleczem powstała w efekcie dostosowywania przestrzeni zabytkowych do współczesnych zadań (w ramach unijnego programu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Nowoczesne zaplecze i foyer, które w przyszłości służyć będzie także rewitalizowanej właśnie Scenie Malarnia, zlokalizowano w zabytkowym budynku Starej Apteki, natomiast scena wraz z widownią została wkomponowana w przestrzeń pomiędzy ścianą tego historycznego gmachu, a Wielką Zbrojownią. Obiekt jest nowoczesny i komfortowy, w pełni klimatyzowany, dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Nazwa naszej nowej sceny nawiązuje do nazwy budynku, który powstał tu w 1636 roku, żartobliwie przez Gdańszczan nazwanego Starą Apteką, gdyż wytwarzano tu kamienne piguły, czyli kule armatnie. W roku 1945 budynek został całkowicie zrujnowany. W 1966 roku odbudowano go jako jedno z pomieszczeń gospodarczo-magazynowych przywróconego właśnie Gdańskowi w tradycyjnej lokalizacji Teatru Wybrzeże.

Scena Stara Apteka jest kolejną sceną Teatru Wybrzeże, obok Dużej Sceny, Sceny Malarnia, Czarnej Sali, sopockiej Sceny Kameralnej oraz sezonowej Sceny Letniej w Pruszczu Gdańskim.

Przed nami atrakcyjne i zróżnicowane propozycje repertuarowe! 11 listopada na nowej scenie zaprezentujemy RUSKICH Radosława Paczochy w reżyserii Adama Orzechowskiego, sztukę o Polakach, potomkach repatriowanych przez Stalina do Kazachstanu mieszkańców obecnej Ukrainy. W pierwszych dniach grudnia na deskach Starej Apteki odbędzie się premiera LITTLE PONY Paco

Bezerry w reżyserii Rudolfa Zioly, sztuki o problemie szkolnej przemocy oraz jej konsekwencjach. Później zaprosimy na premierę spektaklu TAM I Z POWROTEM Michała Buszewicza, opartego na autobiograficznych zapiskach i relacjach ukraińskiej reżyserki Oleny Apchel. W marcu w Starej Aptece debiutujący absolwent krakowskiej AST Radosław Stępień wyreżyseruje jedno z arcydzieł dwudziestowiecznej dramaturgii amerykańskiej - ŚMIERĆ KOMIWOJAŻERA Arthura Millera. A w końcu pierwszego sezonu czeka nas piąta premiera na nowej scenie Stara Apteka! Jarosław Tumidajski wystawi tam NIEZWYCIEŻONEGO, drapieżną tragikomedie społeczno-obyczajową mało znanego w Polsce, zdobywającego powszechne uznanie brytyjskiego dramaturga Torbena Bettsa.

Ale to nie wszystko! W październiku serdecznie zapraszamy na Drzwi Otwarte Starej Aptece, w trakcie których oprowadzimy Państwa po naszej nowej scenie

Skąd się wzięła nazwa Stara Apteka i do czego kilka wieków temu służył teren obecnej nowej sceny? Jakie ślady średniowiecznych fortyfikacji przetrwały do dziś? Serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych do obejrzenia nowej sceny Teatru Wybrzeże, a także odrestaurowanego budynku Starej Aptece! Trasa zwiedzania uwzględni scenę, widownię, garderoby, salę prób, a także foyer. W programie m.in. pokaz elektroakustyczny, ciekawostki archeologiczne i... historyczne piguły!

Terminy:

Dla grup zorganizowanych:

piątek, 19 października, godz. 09:15, 10:00, 10:45, 11:30, 12:15, 13:00

Dla osób indywidualnych:

sobota i niedziela, 20 i 21 października, godz. 10:00, 10:30, 11:00, 11:30, 12:00, 12:30, 13:00

Udział w zwiedzaniu jest bezpłatny. Należy jednak wcześniej odebrać wejściówki dostępne w kasach biletowych Teatru Wybrzeże (bilety@teatrwybrzeze.pl, 58 551 50 40, 58 301 13 28).

Miejsce zbiórki: foyer Dużej Sceny, parter.

Projekt budowy sceny został współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

TRWAJĄCE INWESTYCJE TEATRU WYBRZEŻE

W październiku 2018 roku rozpoczną się prace związane z przebudową ulicy Teatralnej - wąskiej urokliwej uliczki łączącej Targ Węglowy z ulicą Św. Ducha. Wykonane zostanie odwodnienie ulicy, izolacja fundamentów przylegającego budynku głównego Teatru, a także oświetlenie i nowa nawierzchnia wykonana z bruku o gładkiej powierzchni, co w połączeniu ze specjalnie zaprojektowaną iluminacją pozwoli na przywrócenie jej historycznych walorów. Inwestycja realizowana jest wspólnie przez Teatr Wybrzeże i Gminę Miasta Gdańska.

W maju 2018 roku rozpoczęto realizację przedsięwzięcia obejmującego modernizację istniejącej sceny Malarnia. W wyniku inwestycji znacznie poprawi się stan techniczny obiektu, na cele kulturalne zaadaptowane zostanie niewykorzystane dotąd poddasze, wprowadzone zostaną nowe rozwiązania technologii teatralnej. W efekcie wydatnie poprawi się komfort odbioru przedstawień. Obiekt zostanie włączony funkcjonalnie w kompleks budynków teatralnych, co zapewni widzom dostęp do infrastruktury oferowanej w pozostałych obiektach, a także ułatwi pracę zespołowi teatru. Inwestycja jest finansowana ze środków Samorządu Województwa Pomorskiego, przy współfinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Planowany termin zakończenia prac i ponownego otwarcia sceny to październik 2019 roku.

W drugiej połowie 2019 roku Teatr Wybrzeże przystąpi do realizacji ostatniego etapu przedsięwzięcia tj. modernizacji Dużej Sceny Teatru. W ramach tego zadania wykonana zostanie kompleksowa przebudowa foyer - strefa wejściowa, toalety, strefa kas i szatni, zlikwidowana zostanie

antresola - na piętro prowadzi będą efektowne schody oraz winda. Przebudowany zostanie układ widowni - zlikwidowane zostaną balkony, a zastosowane przewyższenie zapewni optymalną widoczność ze wszystkich 342 miejsc. Dla usprawnienia komunikacji przebudowane zostaną także wejścia boczne do budynku. Dzięki zastosowaniu rozwiązań termomodernizacyjnych, w tym wymianie fasady szklanej od strony Targu Węglowego, a także wprowadzeniu klimatyzacji znacznie zwiększy się komfort cieplny w obiekcie. Inwestycja będzie finansowana ze środków Samorządu Województwa Pomorskiego. Planowany termin zakończenia tych prac to koniec 2021 roku.

RYS HISTORYCZNY

Nowe obiekty Teatru Wybrzeże - scena Stara Apteka oraz foyer służące zarówno tej scenie, jak i istniejącej scenie Malarnia, zostały utworzone w miejscu ściśle związanym z historią Gdańska - na terenie średniowiecznych fortyfikacji miejskich. Zabytkowy budynek Starej Apteki oraz fragmenty średniowiecznych murów obronnych zostały wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Pomorskiego, natomiast cały obszar inwestycji podlega ochronie konserwatorskiej i zlokalizowany jest na obszarze stanowiącym Pomnik Historii.

Jak wykazały badania archeologiczne, najstarszymi elementami, na których powstały obecne budynki Teatru, są pozostałości średniowiecznego systemu obwarowań miejskich - muru wysokiego, który wykorzystano przy budowie tylnej ściany Starej Apteki i muru niskiego, na którym posadowiono ścianę frontową. W trakcie wykopalisk natrafiono także na pozostałości gotyckiej baszty oraz fosy.

Gotyckie umocnienia powstawały w latach 1343-1380 w celu zabezpieczenia i ochrony miasta od strony zachodniej, zbudowano je dużej cegły średniowiecznej ułożonej w wątku wendyjskim i gotyckim. Odkryte relikty zostały zachowane i wkomponowane w nową funkcję obiektów - we wnętrzu uwidoczniło przekrój przez mur wysoki, na którym widać jego konstrukcję - kamienny fundament i ceglana ścianę wypełnioną rumoszem. W piwnicy Starej Apteki zachowały się natomiast relikty dawnej baszty. Baszta ta, zwana później Podkołodziejska lub Pod Starą Apteką, była usytuowana pomiędzy Bramą Ludwisarską a basztą Łazienną (potem Wielka Zbrojownia).

Jak wykazały badania archeologiczne była ona budowana etapami, co jest widoczne do dziś. Warto przypomnieć, że baszty były ważnym elementem fortyfikacji i całego systemu obrony miasta. Pierwsze baszty miały plan prostokąta, były minimalnie wysunięte poza linię murów i otwarte od strony miasta. Wznosiły się niewiele ponad linię murów i, podobnie jak mury, również były zwieńczone blankami. Wraz z rozwojem miasta i systemu obronnego, dawne obwarowania miejskie traciły swoje znaczenie i były stopniowo rozbierane lub adaptowane do nowych funkcji. W miejscu dawnych baszt w latach 1601-1609 wybudowano Wielką Zbrojownię, a 30 lat później (w 1636 roku) prochownię. Jak wynika z dokumentów historycznych budynek ten został żartobliwie przez Gdańszczan nazwany Starą Apteką, gdyż wytwarzano tu proch i wszelkiego rodzaju piguły: kule, granaty do armat, kartacze, kule do puszek, łańcuchowe i spiczaste. Dzisiaj nazwa nowej sceny nawiązuje do historycznej nazwy budynku.

Stara Apteka pełniła swoją rolę do końca XVIII wieku. W okresie międzywojennym wewnątrz obiektu założono transformatornię zasilającą w elektryczność teren Głównego Miasta - z tego powodu doszło do znacznej przebudowy wnętrza. W roku 1945 budynek został całkowicie zrujnowany, w 1966 odbudowano go jako magazyn dla Teatru Wybrzeże. Z okresu przedwojennego zachowały się jedynie zewnętrzne mury, za wyjątkiem ściany szczytowej od strony podwórza, która uległa całkowitemu zniszczeniu podczas działań wojennych i nie została zrekonstruowana. Wnętrze budynku Starej Apteki było wielokrotnie przebudowywane, ściany zewnętrzne wykonane były z cegły z wykorzystaniem elementów kamiennych przy obramowaniach okiennych oraz portalu wejściowym. Szczególnie warto zwrócić uwagę na portal zwieńczony herbem Gdańska przedstawiający niezwykłą alegorię siły prochu. W linii łuku przedstawiono dwa młódcze, do jednego z nich, po lewej stronie,

wpada postać z zawiązanymi rękami, natomiast z drugiego, po prawej - wylatuje z rozpostartymi rękami. Autorem tego dzieła jest mistrz gdańskiego cechu murarzy, kamieniarzy i rzeźbiarzy Herman Knust.

Wewnętrzną konstrukcję nośną budynku stanowiły ściany murowane oraz żelbetowe i stalowe słupy, na których opierały się stropy typu Kleina, wykonane jako stalowo-ceramiczne. Układ komunikacyjny między piętrami stanowiły schody żelbetowe, płytowe. Dach był stromy, dwuspadowy, jętkowy, kryty dachówką zakładkową. Od strony podwórza do budynku Starej Apteki przylegał dobudowany w latach 60-tych XX wieku niewielki budynek trafostacji.

Z byłego Przejścia Bramnego zachowało się murowane XVII-wieczne ogrodzenie dziedzińca, które, posadzone na reliktach muru niskiego, stanowi obecnie zewnętrzną ścianę budynku nowej sceny. Warto również zwrócić uwagę na zachowaną południową ścianę nowej sceny będącą historyczną ścianą Wielkiej Zbrojowni.

Na dzisiejszym podwórku, w trakcie ostatnich badań archeologicznych, odkryto również relikty XVII-XIX wiecznych kamienic, które znajdowały się przy ulicy Przymurnej (KL. Scharmachergasse) na tyłach Starej Apteki.

Wszystkie fragmenty murów, do których dokopano się podczas prac archeologicznych i budowlanych zostały odpowiednio zabezpieczone, wyeksponowane i wkomponowane w przestrzeń nowej sceny i zaplecza. W specjalnych gablotach będą również prezentowane wszystkie pozyskane z terenów Teatru Wybrzeże obiekty zabytkowe - użytkowe i militarne, nowożytne świadectwa życia miejskiego.

Otwarcie Starej Apteki!

Teatr Wybrzeże, 80-834 Gdańsk, ul. Św. Ducha 2, tel. [058 301 70 21](tel:0583017021)

.cc-banner.cc-top { font-family: "franklingothic", sans-serif; }